

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 – др.закон, 10/19, 6/20, 129/21 и 92/23), Школски одбор ОШ "Свети Сава" Читлук је на седници одржаној дана 01.02.2024. године, донео

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

Члан 1.

Овим правилником уређују се обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Обавезе ученика

Члан 2.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика, дужан је да изостајање са наставе оправда у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом и доставља потпуне и тачне контакт информације.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која Школа прописује.

Одговорност ученика

Члан 3.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110–112. Закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Члан 4.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену Статутом Школе и овим правилником, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из члана 110-112. Закона.

Лакше повреде обавеза ученика

Члан 5.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано закашњавање на наставу;
- 2) напуштање часа или другог облика образовно-васпитног рада, без одобрења наставника или стручног сарадника ;
- 3) неоправдано изостајање са наставе до 25 часова;
- 4) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у Школи у просторијама Школе или школском дворишту, или за време извођења образовно-васпитног рада који се изводи ван њих ;
- 5) ометање извођења наставе или других облика образовно-васпитног рада;
- 6) нарушавање естетског изгледа просторија Школе и школског дворишта;
- 7) недисциплиновано понашање за време трајања наставе, испита, у оквиру културних и спортских активности, у време малих или великих одмора;
- 8) мања оштећења школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у Школи;
- 9) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у Школи;
- 10) неблаговремено правдање изостанака;
- 11) злоупотреба лекарског уверења (оправдања);
- 12) улаз у службене просторије без одобрења;

13) употреба дигиталног уређаја и личног дигиталног уређаја супротно правилима дефинисаним Правилником о употреби мобилних телефона, електронског уређаја и других средстава, а које није дефинисано Законом као тежа повреда обавеза ученика;

14) понашање ученика супротно одредбама Правилима понашања у ОШ „Свети Сава“ Читлук, а које није дефинисано Законом као тежа повреда обавеза ученика;

15) понављање следећих облика понашања кад васпитни рад није делотворан: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, "прозивање", добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално недвосмислена гестикулација, узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом);

16) следећи облици понашања када појачани васпитни рад није делотворан: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу, уцењивање, претње, неоправдано кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање, сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, искоришћавање, сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење, оглашавање помоћу информационих технологија, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против његове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Васпитне мере

Члан 6.

За лакшу повреду обавезе ученика и за неоправдано изостајање са наставе могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена одељењског старешине;
- 2) укор одељенског старешине;
- 3) укор одељенског већа на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика. у складу са општим актом школе;

Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина, а укор одељенског већа изриче - одељенско веће.

- Опомена одељењског старешине се изриче за лакшу повреду обавезе ученика коју је ученик учинио (до два пута) или за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 10 часова;

- Укор одељенског старешине се изриче за понављање лакших повреда обавеза ученика (до три пута) или за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 11 до 18 часова и оцена из владања се смањује на врло добро (4);

- Укор одељенског већа се изриче за учестало понављање и чињење лакших повреда обавеза ученика (до четири пута) или за неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада од 19 до 25 часова и оцена из владања се смањује на добар (3);

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе, ако је школа претходно предузела неопходне активности из члана 3. став 1. овог Правилника и ако је оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализован и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Уз планирање појачаног васпитног рада и консултације са родитељем, односно другим законским заступником и учеником, бира се предвиђена активност друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достајанству ученика.

У случају повреде обавезе ученика који похађа наставу по ИОП-у узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Активности хуманитарног и друштвено-корисног рада се организују у групи, одељењу, разреду, односно класи школе, у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручног сарадника.

За учињене лакше повреде обавезе ученика, бира се једна од следећих активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

- продужетак обавезе редара;
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, продуженог боравка, трпезарије, свечане сале; помоћ у размештању клупа, одржавању простора и др.);
- помоћ у продуженом боравку (нпр. у изради домаћих задатака, у организовању слободних активности, у уређењу простора у боравку и др.);
- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.);
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања - нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.);
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.);
- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство учитеља/наставника; припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.);
- организовање посебне хуманитарне акције;
- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе - чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ помоћно-техничком особљу око сређивања просторија у школи и упознавање са занимањем помоћни радник као и заштитом на раду за ово занимање (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- учествовање у организацији предавања које остварују спољни сарадници (МУП, Црвени крст, итд.);
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике школе и остваривање у одељењима;
- упознавање са заштитом на раду за занимања људи/запослених (домар, чистачица и др.);
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега, окопавање цвећа, фарбање ограда или клупа);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;

- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема/организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.

Наведене активности се могу комбиновати.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног односно хуманитарног рада у Школи је:

- за лакше повреде обавеза ученика- два пута недељно у трајању од две недеље, односно два пута недељно у трајању од три недеље, односно у трајању од три пута недељно од три недеље у зависности од конкретног случаја.

Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута.

Теже повреде обавеза ученика

Члан 7.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом. За тежу повреду обавезе ученик одговара ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
 - 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
 - 3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
 - 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
 - 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
 - 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
 - 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
 - 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
 - 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 3. овог Правилника ради корекције понашања ученика.
- За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.
За повреде из става 2 тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Повреде забране ученика

Члан 8.

Забране за чију повреду ученик одговара су:

- 1) забрана дискриминације;
- 2) забрана насиља, злостављања и занемаривања;
- 3) забрана понашања које вређа част, углед и достојанство.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

Члан 9.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Члан 10.

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Под физичким насиљем се у смислу Закона, сматра; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање ученика према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем се у смислу Закона, сматра понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем се у смислу Закона сматра искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем се у смислу Закона сматра понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које

не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем се у смислу Закона сматра злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Министарство врши пријем пријава у вези са насиљем, злостављањем и занемаривањем ученика путем софтверског решења – Националне платформе за превенцију насиља које укључује децу – Чувам те.

Васпитно-дисциплинске мере за тежу повреду обавезе ученика и повреду забране

Члан 11.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора;
- 2) укор наставничког већа.
- 3) за тежу повреду обавеза ученика из члана 7. став 2. тач. 4) и 5) овог Правилника, ученику основне школе од петог до осмог разреда може се изрећи васпитно-дисциплинска мера – премештај у другу основну школу, на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника;

За учињену повреду забране ученику се може изрећи васпитно-дисциплинска мера:

- (1) укор директора или укор наставничког већа
- (2) премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Пре изривања васпитно-дисциплинске мере школа предузима активности прописане чланом 3. овог Правилника.

Уз планирање појачаног васпитног рада и консултације са родитељем, односно другим законским заступником и учеником, бира се предвиђена активност друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достајанству ученика.

У случају повреде обавезе ученика који похађа наставу по ИОП-у узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Активности хуманитарног и друштвено-корисног рада се организују у групи, одељењу,

разреду, односно класи школе, у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручног сарадника.

За учињене теже повреде обавезе ученика, бира се једна од следећих активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

- укључивање у припрему материјала и израду летописа школе, школског часописа и сл.;
- приказ о значају важности евиденције и јавних исправа у одељењима или на састанку ученичког парламента;
- приказ историјских догађаја у којима је уништана значајна документација;
- израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, продуженог боравка, трпезарије, свечане сале и сл; помоћ у размештању клупа; помоћ у одржавању простора и др.);
- помоћ домару и помоћно-техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа и др.);
- помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. "Петарде нису играчке" и дистрибуција по одељењима, разредима и др., интернет дистрибуција и др.);
- припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји;
- учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области;
- одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима;
- истраживање, помоћ одељенском старешини, односно наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему;
- помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему у вези са повредом; - израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;
- помоћ у дежурству у продуженом боравку;
- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе - чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ запосленима ангажованим на одржавању хигијене око сређивања просторија у школи и упознавање са овим занимањем, као и заштитом на раду за послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу, у складу са узрастом и статусом ученика (брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентација, радионица, предавања, реализација предавања/радионица у одељењу и др.);
- израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету;
- помоћ дежурном наставнику у остваривању дежурства.

Наведене активности се могу комбиновати.

Могуће активности везане за повреде забране су следеће:

- организовање предавања/презентације на тему људских права, као и права деце;
- организовање предавања/презентације за ученике на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима;
- организовање предавања/презентације за родитеље на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима у сарадњи са стручним сарадником и/или наставником;
- учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима;
- подршка личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Наведене активности се могу комбиновати, са активностима прописаним за тежу повреду обавеза ученика.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног односно хуманитарног рада у Школи је:

- 1) за теже повреде обавеза ученика три пута недељно, четири недеље;
- 2) за повреде забране – четири пута недељно у трајању од четири недеље;

Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута.

Када малолетни ученик учини повреду обавезе, односно повреду забране школа одмах, а најкасније наредног радног дана од дана сазнања обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у поступак.

Васпитно-дисциплински поступак

Члан 12

За лакшу повреду обавезе ученика васпитна мера се изриче без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

За теже повреде обавезе ученика и за повреде забране прописане законом води се васпитно-дисциплински поступак о којем Школа обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика. Иницијативу за покретање васпитно-дисциплинског поступка, због учињене теже повреде обавезе ученика или повреду забране, одмах по сазнању у писаном облику подноси директору школе, запослени у школи који има сазнање о томе.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од 5 радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 8. овог Правилника и за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 7. став 2. тач. 4) и 5) овог Правилника закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Васпитно-дисциплински поступак води и окончава решењем директор, након појачаног васпитног рада са учеником и реализованог друштвено корисног односно хуманитарног рада, у року од 30 дана од дана покретања поступка.

У случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 7. став 2. тач. 4) и 5) овог Правилника и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

За следеће облике насилног понашања, обавезно је вођење васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем, застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације, претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других, завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Наведени облици насилног понашања могу да буду третирани као тежа повреда обавеза и као повреда забране, у зависности од околности (последиче, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.) што процењују тим за заштиту и директор.

Закључак о покретању васпитно-дисциплинског поступка садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране, време, место и начин извршења повреде и доказе. Закључак се доставља ученику, односно његовом родитељу или другом законском заступнику, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Удаљење ученика из непосредног образовно-васпитног рада

Члан 13.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 7. став 2. тач. 4) и 5) овог Правилника и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика.

Током удаљења ученика родитељ, односно други законски заступник је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика обавести надлежни центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Члан 14.

Директор писаним путем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика о дану и часу одржавања усмене расправе односно саслушања ученика, најкасније три дана пре дана одређеног за саслушање.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога Школе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Члан 15.

Васпитно-дисциплински поступак води се по правилима општег управног поступка.

О целом току усмене расправе води се записник.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се решењем.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење истог.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика,

околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 16.

Васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања. У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Смањење оцене из владања

Члан 17.

Мера из члана 11. овог Правилника изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности и утиче на оцену из владања у току полугодишта и на закључну оцену из владања.

Изузетно, одељењски старешина по прибављеној процени тима за заштиту ученика предлаже одељењском већу смањење закључне оцене из владања на крају другог полугодишта ученику који учини тежу повреду обавезе ученика или повреду забране на крају другог полугодишта, када није могуће водити васпитно-дисциплински поступак.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора оцена из владања смањује се на задовољавајуће 2, а за васпитно-дисциплинску меру укора Наставничког већа оцена из владања смањује се на незадовољавајуће 1.

Када Наставничко веће изрекне васпитно-дисциплинску меру премештаја ученика (од петог до осмог разреда) у другу основну школу, оцена из владања смањује се на незадовољавајуће 1.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештаја ученика у другу основну школу уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника, директор Школе доноси решење о премештају ученика.

Члан 18.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова, а мање од 40 часова у току школске године, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укор директора и смањити оцена из владања на задовољавајуће (2), за

неоправдане изостанке преко 40 часова у току школске године ученику ће се изрећи васпитно-дисциплинска мера укор наставничког већа и смањити оцена из владања на незадовољавајуће (1).

Ученику се смањује оцена из владања због изречене, васпитне или васпитно-дисциплинске мере, али се понашање ученика прати и оцена се поправља када дође до позитивне промене у његовом понашању.

Владање ученика у првом разреду основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају полугодишта.

Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту из владања.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини, имајући при том у виду и ангажовање ученика у активностима изван наставе у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе).

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних и васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката, а нарочито на основу односа према:

- 1) школским обавезана;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима школе и других организација у којима се остварује васпитно-образовни рад;
- 4) изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери;
- 5) школској имовини, имовини других лица или организација у којима се остварује настава или поједини облици образовно-васпитног рада и заштити у очувању животне средине.

Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Оцена из владања поправља се на предлог одељенског старешине најкасније на крају класификационог периода, односно полугодишта када ученик:

- 1) показује позитивне промене у свом понашању;
- 2) прихвата одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након указивања на непримено понашање, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере;
- 3) коригује своје понашање кроз појачани васпитни рад.

Правна заштита ученика

Члан 19.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

Евиденција о појачаном васпитном раду, изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 20.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада и изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама.

Одељењски старешина обраћа се стручним сарадницима писаним путем у за то предвиђеним обрасцима за укључивање у појачан васпитни рад након изрицања васпитне мере укор одељењског старешине, а по потреби и раније у зависности од конкретног случаја.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или тимом за инклузивно образовање, сачињава план појачаног васпитног рада који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка. У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељенског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Одељењски старешина је у обавези је да поднесе писани извештај у за то предвиђеним обрасцима о предузетим активностима у оквиру појачаног васпитног рада одељењског старешине, изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама и променама у понашању и дисциплини ученика и то: одељењском већу за изречене васпитне мере опомена и укор одељењског старешине и укор одељењског већа, директору школе за васпитно дисциплинску меру укор директора и наставничком већу за изречену васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа. Стручни сарадници подnose писани извештај о предузетим активностима у оквиру појачаног васпитног рада стручних сарадника, променама у понашању ученика, одељењском већу за изречену васпитну меру укор одељењског већа, директору школе за васпитно дисциплинску меру укор директора и наставничком већу за изречену васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа.

Сви поднети писани извештају чувају се у оквиру педагошке документације код стручних сарадника.

Евидентирање и праћење друштвено-корисног, односно хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима

Члан 21.

Одређивање активности друштвено - корисног, односно хуманитарног рада, лица задужена за праћење остваривања истих, као и лица задужена за евидентирање тока спровођења активности и подношење извештаја о ефектима друштвено - корисног, односно хуманитарног рада, прописује Правилник о обављању друштвено - корисног, односно хуманитарног рада.

Непосредни надзор и евиденцију о току спровођења активности друштвено - корисног, односно хуманитарног рада, врши односно води одељењски старешина у свескама у којима прати понашање свих ученика у свом одељењу, уз подршку или сарадњу лица која су поред одељењског

старешине задужена за њено остваривање и праћење. Евиденција треба да садржи следеће податке: Име и презиме ученика, одељење и разред, опис повреде обавезе ученика, активности које су одређене, временски период и учесталост наведених активности, као и ефекте друштвено - корисног, односно хуманитарног рада.

Одељењски старешина и друга лица која су поред одељењског старешине задужена за остваривање и праћење активности друштвено корисног и хуманитарног рада, су у обавези да поднесу писани извештај у за то предвиђеним обрасцима о ефектима спроведених активности, променама у понашању и дисциплини ученика и то: одељењском већу за изречене васпитне мере опомена и укор одељењског старешине и укор одељењског већа, директору школе за васпитно дисциплинску меру укор директора и наставничком већу за изречену васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа.

Извештај о ефектима реализованих активности подноси се одељењском већу, директору школе, односно наставничком већу, по потреби или на првој наредној седници одељењског, односно наставничког већа.

Сви поднети писани извештају чувају се у оквиру педагошке документације код стручних сарадника.

Материјална одговорност ученика

Члан 22.

Ученик, његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно старатеља материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Штету коју причини ученик дужан је да надокнади његов родитељ.

Уколико родитељ одбије да надокнади штету, директор Школе је дужан да покрене поступак за накнаду штете код надлежног суда.

Завршне одредбе

Члан 23.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, Протокола о поступању установе у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, Статута Школе и Закона о општем управном поступку.

Члан 24.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно-дисциплинској одговорности ученика заведен под деловодним бројем 392 од 21.06.2019. године.

Члан 25.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Топлица Ристић

Правилник је заведен под деловодним бројем 81/24 од 01.02.2024. године, објављен на огласној табли Школе дана 02.02.2024.године, а ступио је на снагу дана 10.02.2024.године.